

I. teden. Otroci štejejo reči, kolikor dalječ jim to gre, natančneje se pa seznanijo s konkretnimi števili 1, 2, 3. — Kaj je več (manj)? — Vaje α , β , γ prim. op. 3. Zakaj tako štenje zahtevam, si razumen učitelj sam lahko misli; na ta način poizve, koliko je otrokom številna vrsta že znana, opozori jih pa tudi na vrsto, s katero se imajo pečati.

Kaj je več (manj)? — Da pri tej nalogi otrokom najlaglje do živega prideš, postopaj tako-le: Micika ima 2 jabolki, Janezek pa 1 jabolko, kedo ima več (manj) jabolk? — Ne preidi pa na vprašanje, koliko jabolk ima Micika več kot Janezek?

II. teden. Ponavljanje vaj 1. teden. — Vaje v pisanji grafičnih znakov. | ○. — Konkretno nazorovanje besedice „in“, pisanje znaka + (in); konkretno nazorovanje besedice „sta, so“, pisanje znaka = (sta, so).

III. Ponavljanje vaj prejšnjih tednov. Bralne vaje v računici. — Pisanje znakov | L J. Par = 2 kosa.

Kakor vidite gospod F. se ne kopičijo predstave, druga za drugo pride, in računanje se začne za otroka, da sam ne ve kako. V tretjem tednu bere otrok iz računice, da je kar veselje; preskrbljen je pa že tudi z nalogami, katere napisuje v šoli ali doma na tablico. N. pr.

1. naloga. Učenci morajo večkrat napisati: „• | + ○“.

2. naloga. | + | = || • + • = •• ○ + ○ = ○○
•• ○ ○ L

i. t. d.

Pa tudi samostojnost moremo že v tem prostoru gojiti zahtevanje n. pr.: Nastavi na mizo 1 (2, 3) kamenček, G!

Na kaj pa merijo znaki | L J? To spoznate koj, ako pogledate v računici številni prostor do 5.

	L	J	4	5
1	2	3	4	5

Ti znaki pripravljajo na številke. Ali je to morebiti nepsihologično gospod F.?

L. Lavtar.

(Dalje prih.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (Konferencija.) Dne 12. mal. srpana je bila okrajna učiteljska konferencija slovenskih in nemško-slovenskih šol za mesto Ljubljana pod predsedstvom c. kr. okrajnega šolskega nadzornika gospoda profesorja Frančiška Levca.

Točno ob 8. uri zjutraj otvori gosp. predsednik konferencijo ter pozdravi prisotne blizu tako-le:

Slavna skupščina!

„Otvaram današnjo okrajno učiteljsko konferencijo slovenskih in nemško-slovenskih ljudskih šol v Ljubljani s tem, da prijazno pozdravljam vse navzočno učiteljstvo, odkrito-

srečo želeč, da bi naše zborovanje in sklepi bili na srečo in uspeh ljudskega šolstva v Ljubljani. Zlasti prijazno pozdravljam tudi č. gosta, prečastnega gospoda kanonika Andreja Zamejca, jako delavnega člana mestnega šolskega sveta, in učiteljstvo mestnih nemških šol, ki se udeležujejo današnje konferencije ter kažejo s tem, da jih je resna briga za ljudsko šolstvo v Ljubljani."

Svojim namestnikom imenuje gosp. predsednik c. kr. profesorja gosp. Jakoba Vodeb-a in zapisnikarjema sta bila pa na predlog vadničnega učitelja g. Fr. Gerkmana z vsklikom izvoljena učiteljica Marija Wessnerjeva in učitelj Jakob Dimnik.

Overovateljema zapisnika sta pa bila izbrana gg. nadučitelj Andrej Žumer in učitelj Jožef Cepuder.

Na to prebere g. predsednik vse one člane konferencije, ki imajo po § 4 minist. naredbe z dne 8. maja 1872 l. aktivno in pasivno volilno pravico. Ostalo navzočno učiteljstvo javnih in privatnih ljudskih šol ima samo posvetovalen glas. Vseh učnih oseb, ki imajo pravico glasovanja, je 48; navzočnih je 37, odsotnih je pa 11, koji so pa vsi svojo odsotnost opravičili. Nadpolovična večina znaša torej 19.

Za tem dá gosp. predsednik na znanje najvažnejše ukaze in odredbe, katere so tekoče šolsko leto izdala razna šolska oblastva in sicer:

1.) Odredba vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z dné 2. vel. travna t. l. št. 18328 ex 1893 glede volitve učiteljskih zastopnikov v c. kr. mestni šolski svet in udeležitve nemških učiteljev pri okrajnih učiteljskih konferencah.

2.) Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dné 4. mal. travna 1894 št. 453 gledé učnega črteža ženskih ročnih del za osemrazredne ljudske šole.

3.) Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 6. rožnika 1894 št. 1430 gledé ocesne bolezni „trahom“.

4.) Odredba vis. c. kr. naučnega ministerstva z dné 30. mal. travna 1894 šte. 5474 gledé zaznamovanja kron z *K* in vinarjev z *h*.

5.) Razglasilo c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dné 17. prosinca 1894. l. št. 991, o dolžnosti, naznanjati pričetek otrovnih (nalezljivih) bolezni.

6.) Odredba vis. c. kr. naučnega ministerstva z dné 31. prosinca 1894 št. 27922, vsled katere je učilo „Glavne oblike zemeljskega površja“ (Ljubljana, Ig. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg) dovoljeno za vporabo na ljudskih in meščanskih šolah.

7.) Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 21. svečana 1894 šte. 68, ki priporoča Fr. Gabrškovu: „Obéno ukoslovje“ in „Obéno vzgojeslovje“.

8.) Ministerijalna odredba z dné 5. kimovca 1893 šte. 16206, ki priporoča mesečnik „Oesterreichisch-ungarische Revue“ v nakup za okrajne učiteljske knjižnice.

9.) Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dné 10. listopada 1893 št. 2959, ki določuje, kedaj se smejo učencem dajati „izpustnice“.

10.) Odredba vis. c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dné 14. vel. srpana 1893 št. 1360, ki določuje za mestne šole četrtek kot šole prosti dan in postavlja začetek pouka v 1. in 2. razredu tudi ob zimskem času na 8. uro zjutraj.

11.) Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 23. vel. srpana 1893 št. 1981, ki odreduje, kako je treba ravnati z barvami, da se otroci ne ostrupé.

12.) Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 13. vel. srpana 1893 št. 2466, ki priporoča Fr. Hubadovo knjižico „Junaki“ (Ljubljana, Družba sv. Cirila in Metoda) za šolarske knjižnice.

13. Ministerijalna odredba z dné 25. mal. srpana 1890, št. 15090 gledé vpeljevanja muzikaličnega normalnega uglaševanja.

14.) Poročilo centralne direkcije c. kr. zalog šolskih knjig z dné 2. rožnika 1894 št. 520 gledé premembe šolskih knjig.

15.) Okrožnica vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 20. sušca 1894 št. 111, v koji se izreka gg. uprizzorjvateljem praznovanja 300letnice zmage pri Sisku zahvala in priznanje.

Sklepi lanske konferencije so se izvršili:

- a) gledé zavetišča npravno zanemarjenim otrokom. (Razpis vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 12. junija 12. vel. travna 1894 št. 1473);
- b) gledé nalog in spisovnega pouka. (Razpis c. kr. mestnega šolskega sveta z dné 29. vel. travna 1893 št. 430).

Za temi ukazi in odredbami naznani g. predsednik, da se bode z bodočim šolskim letom razdelila vnanja uršulinska osemrazrednica v 5 razredno ljudsko šolo in 3 razredno meščansko šolo. Isto tako se bode prevstrojila tudi samostanska notranja šola.

(Dalje prih.)

Iz Krškega. Občni zbor „Pedagogiškega društva“ bil je 31. mal. srpana t. l. jako dobro obiskan. Kot gostje počastili so zborovanje tudi nekteri domači uradniki in prof. dr. Glaser iz Trsta. G. predsednik pozdravi vse navzoče ter na kratko poroča o društvenem delovanji v minulem letu. Za l. 1893. in 1894. izdalo je društvo knjigi „Nazorni nauk“ in „Pouk o értežih“. V začetku prihodnjega leta izda društvo obširno knjigo: „Razni spisi in društveno poročilo zadnjih dveh let“. Nadalje g. predsednik hvaležno omenja daril gg. ces. svetnika Murnika, prof. Pleteršnika, kanonika Rozmana ter društev „Narodne šole“ v Ljubljani in krške posojilnice. Hvala izreče se tudi gg. poverjenikom: Brezovnik, Gradišnik, Grčar, Kosovel, Kranjc, Letnar, Mavrič, Medvedšček, Nekerman, Porekar, Ribnikar, Schmoranzler, Tomšič, Thuma, Valenta, Vadenik, Zupancič in vsem drugim, ki so nabirali ude; posebno pa še gdč. Wessner-jevi v Ljubljani. Najbolj se odlikujejo okrajji Kamnik, Logatec, Postojina in Sežana, kjer so skoraj vsi učitelji udje „Pedagogiškega društva“. G. tajnik omenja med drugim „Popotnikov dopis iz Kranjskega“ v 11. štef. t. l. — Iz daljše debate o tej zadevi posnamemo sledeče: „Pedagogiško društvo pripozna važnost skupnega zborovanja z »Zavezo«, toda letos to ni imogoče, ker potovanje odbornikov v daljno Gorico napravilo bi društvu veliko stroškov, društvo pa ima pri tiskarjih še toliko dolga, da mora prav varčno postopati, kajti drugače bi izgubilo društvo svoj pravi namen, namreč literarno delovanje“.

Odbornik g. Lapajne obljubi, da bode to društveno stališče pojasnil tudi še ustmeno pri letošnjem zborovanji „Zveze“ v Gorici.

G. blagajnik poroča, da ima društvo sedaj skoraj 700 udov, od katerih je že kakih 400 letnino plačalo, tako, da društvu za letošnje knjige primanjkuje le še 235 gld. Razven tiskarskih stroškov izdalo je društvo 5 gld. kot darilo „Glasbeni Matici v Ljubljani“ v priznanje „Nedvédovih zaslug“. — Račune pregledali in potrdili so gg. Bohinec, Levec in Pavčič.

Volitev 10 Zveznih delegatov se je tako vršila, da so se 4 udje sami oglasili namreč gdč. Brvar in Peterlin, ter gg. Lapajne in Trošt, izvolitev drugih šestih prepustila se je odboru.

Društveni odborniki ostali so prejšnji. Ti so: Bezljaj, Gabršek, Lapajne, Ravnikar, Rozman, Rupnik in dr. Romih.

Med zborovanjem nabere odbornik J. Ravnikar 14 gld. 35 kr. za učiteljski konvikt. — Pri tej priliki izrekla se je želja, da bi se slovensko učiteljstvo pri gmotnih prizadevanjih ne cepilo po krovovinah, kajti drugače bodo hirali vsi konvikti. Ako že ne moremo napraviti v Ljubljani skupni tak zavod, pa naj bi se zlagal skupni učiteljski sklad za stipendije, ki bi se primerno delile učiteljskim sirotam in otrokom vseh slovenskih pokrajin, kar bi se najlažje in najbolje izvršilo, ako bi temu podvzetji na čelo stopila naša „Zveza“.

Odbornik F. Rozman nabral je za „Popotnikov koledar“ dokaj naročnikov.

G. predsednik sklene potem zborovanje s slavo-klici presvitlemu cesarju!

Končno je še društveni amatér-fotograf in odbornik F. Rozman ovekoslavil občni zbor.

Po zborovanji vršil se je krasen koncert, ki je društveno blagajnico pomnožil za 35 gld. Na tem mestu bodi izrečena najiskrenejša zahvala vsem sodelovalcem vzlasti pa pevovodji g. L. Potrebinu!

Dostavek uredništva: Vse je hvale vredno, kar storimo v blagor učiteljskih otrok in sirot, vendar mislimo, da bi ne bilo dobri stvari v korist, če muči in denar delimo. Poprimimo se raje resno konvikta in nabirajmo, kjer koli smo zbrani, darove zanj Pravila „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ so že predložena visoki vladi in upamo, da bodo kmalo potrjena. Glede nabiranja prispevkov, oziroma darov za konvikt je pa boljše, da nabiramo iz več vzrokov v vsaki kronovini posebej. Kedar boče pa prišlo do zgradbe, bi pa lahko ves ta denar združili ter zgradili v Ljubljani konvikt za vse slovenske pokrajine skupaj (če bi to vsaki posebej ne bilo mogoče). Kolikor več denarja bi se v posameznih kronovinah — oziroma tudi v posameznih okrajih — nabralo, toliko več deležev bi imele potem dotične kronovine — oziroma dotični okraji — pri konviktu.

Iz kočevskega okraja. (Konferencija.) Učitelji slovenskih in utrakvističnih šol našega okraja smo imeli konferencijo v Ribnici 27. rožnika. Odsotni so bili trije učitelji dva sta bolna, jeden je bil v Gradcu. G. nadzornik si je imenoval za namestnika v predsedništvu g. Severja; zapisnikarja sta bila voljena gđe Arko in g. Jaklič. Nadzornik prebere najpred ukaze in razglase šolskih oblastev, na to poroča o stanji šolstva v okraju. Iz njegovega poročila povzamemo, da je slovenskih otrok 63 % in nemških 37 % vsega okraja, toda navzlic temu je nemških šol in učiteljev precej več kakor slovenskih. Treba je delovati, da se slov. šole primerno pomnože ali razširijo. V obče naše šolstvo še ni povoljno, in smo morda za drugimi okraji. Referirali so gg. Čop, Ozimek, Mandelje in Poklukar o podrobnem načrtu za realije v ljudskih šolah kočevskega okraja. V knjižnični odbor se bili voljeni gg. Tomšič, Ozimek, Čop, Verbič in gđe. Kaiser. Za pregledovalce računov sta voljena g. Čop in gđe. Fleš.

Sprejele so se sledeče resolucije: a) Knjižnični odbor naj naznanja prirastek knjig po okrožnici. b) Vabila k okrajni učiteljski konferenciji naj se pošiljajo ne le šolskim vodstvom, ampak vsem učiteljem in veroučiteljem, kateri imajo pravico priti h konferenciji. c) Vodstva slovenskih šol naj dopisujejo e. kr. okrajnemu šolskemu svetu slovensko. Vse tri resolucije so bile soglasno sprejete.

Pozivljajoč učiteljstvo k intenzivnemu delovanju v šoli, naročujoč jim skrbeti za ugled med narodom in priporočujoč solidno, lojalno in kolegijalno postopanje v smislu našega vladarja Franca Jožefa I. Viribus unitis!, pozove g. nadzornik učiteljstvo naj zakliče presvetlemu vladarju slava! Učiteljstvo vstane in zapoje cesarsko himno.

Potem pové g. nadzornik, da je obema nadzornikoma naročeno vplivati na učiteljstvo, da se volita zastopnika potom kompromisa. Priporoča, naj se zjedini na svojega zastopnika. Ker se nismo mogli zjediniti za g. Tomšiča, prišlo je do volitve za poskušnjo po listkih in pri tej volitvi je dobil g. Tomšič 12 in g. Čop 9 glasov. Z večino 3 glasov je bil odbran g. Tomšič za kompromisnega kandidata za volitev v zastopništvo slovenske stranke v okrajnem šolskem svetu.

Popoldne smo volili v skupščini pri Stari cerkvi 2 zastopnika v okrajni šolski svet. Taktnemu postopanju obeh gg. nadzornikov se je zahvaliti, da se je vršila volitev mirno; voljena sta gg. Tomšič in Windisch. Upamo, da gospoda ne bosta le za parado v okrajnem šolskem svetu, ampak da bosta zastopala nesebično koristi učiteljstva in branila neustrašeno naše pravice!

V e s t n i k.

Žalost v cesarski rodovini. V nedeljo 29. m. m. je jezdil nadvojvoda Viljem na sprehod proti Weikersdorfu pri Dunaji. Zaradi električne železnice se mu je splašil konj ter vrgel visokega gospoda raz sebe. Nadvojvoda je padel na kamenje s tako silo, da je obležal v nezavesti. Ko se je predramil, so ga prevideli s svetimi zakramenti in ob 6. uri zvečer je umrl.